

Ewaluacja bieżąca za rok 2021

Cel ewaluacji:

ocena stanu wdrażania LSR oraz funkcjonowania LGD w roku 2021

Zespół ewaluacyjny w składzie:

Zarząd: Franciszek Sałaciak, Grzegorz Łopatecki

Biuro: Anna Świątek, Anna Księżarczyk, Grażyna Bałys-Diprose,
Gabriela Niemiec, Agnieszka Gołąb.

Spis treści

I.	Wprowadzenie	3
II.	Streszczenie	3
III.	Metodologia oraz źródła informacji	4
IV.	Wnioski i rekomendacje.....	4
VI.	Ewaluacja wdrażania LSR	13

I. Wprowadzenie

Zgodnie z zapisami w LSR Ewaluacja bieżąca prowadzona jest w pierwszym kwartale każdego roku i obejmuje rok poprzedni. Jej celem jest kompleksowa ocena stanu realizacji LSR, a także inicjowanie ewentualnych działań korygujących. Składa się z dwóch elementów: ewaluacji funkcjonowania LGD oraz ewaluacji wdrażania LSR. Przy ewaluacji bieżącej szczególna uwaga zwrócona została na realizację Planu działania, Planu komunikacji, Planu szkoleń oraz budżetu LSR, a także funkcjonowanie organów LGD. Ocenie zostało poddane doradztwo prowadzone w LGD. Ewaluacja prowadzona była zgodnie z Procedurą dokonywania ewaluacji i monitoringu, jak również wzięto pod uwagę pytania zadane podczas warsztatu refleksyjnego wynikającego z Wytycznej nr 5/3/2017 w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

II. Streszczenie

Zakres oceny w ramach funkcjonowania LGD obejmował ocenę skuteczności, efektywności i użyteczności Biura oraz Rady poprzez analizę realizacji umowy ramowej i regulacji wewnętrznych LGD, jakości i efektywności usług doradczych, działań w zakresie animacji lokalnej, współpracy i polityki informacyjnej, frekwencji Rady na posiedzeniach oraz spójności i rzetelności Rady w stosowaniu regulacji wewnętrznych.

Zakres oceny w ramach wdrażania LSR obejmował ocenę skuteczności, zgodności z umową ramową oraz oczekiwaniami społecznymi, a także opierał się na zagadnieniach poruszonych podczas odbywającego się w dniu 15 lutego 2022 roku warsztatu refleksyjnego:

- stanu realizacji celów i przedsięwzięć,
- sposobu wyboru i oceny operacji, kryteriów wyboru,
- realizacji budżetu,
- realizacji Planu Działania,
- realizacji Planu Komunikacji,
- realizacji zasady partycypacji.

W rozdziale V. Ewaluacja funkcjonowania LGD i rozdziale VI. Ewaluacja wdrażania LSR pytania ewaluacyjne opierały się w głównej mierze na Wytycznej nr 5/3/2017 w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 w zakresie warsztatu refleksyjnego.

III. Metodologia oraz źródła informacji

W ramach ewaluacji funkcjonowania LGD i wdrażania LSR wykorzystano:

- analizę dokumentacji (deskresearch)
- analizę danych z monitoringu
- analizę informacji medialnych
- opinie głównych interesariuszy: Zarządu, Rady i Komisji Rewizyjnej
- wnioski wypracowane podczas warsztatu refleksyjnego.

IV. Wnioski i rekomendacje

Na podstawie uzyskanych, w wyniku przeprowadzonej ewaluacji bieżącej informacji można wyciągnąć wnioski, że realizacja Planu Działania, Planu Szkoleń i Komunikacji, a także budżetu przebiega zgodnie z umową ramową oraz zapisami w LSR. Wyniki i rezultaty zostaną wykorzystane przy podejmowaniu decyzji związanych z realizowanymi operacjami jak i samą strategią, a także decyzji dotyczących działań promocyjno-informacyjnych, decyzji finansowych i organizacyjnych.

Wyniki ewaluacji wskazują na potrzebę dołożenia wszelkich starań, aby środki które zostały zakontraktowane umowami, zostały poprawnie wdrożone i rozliczone. LGD musi pozostawać w stałym kontakcie z Beneficjentami oraz zintensyfikować działania w zakresie doradztwa na etapie realizacji i rozliczania projektów.

V. Ewaluacja funkcjonowania LGD

Postawiono następujące pytania ewaluacyjne:

1. Czy dobrze zorganizowano funkcje administracyjne, organizacyjne i osobowe w biurze Stowarzyszenia Dolina Karpią?
2. Czy budżet funkcjonowania był realizowany zgodnie z LSR?
3. Jaka jest skuteczność działania biura LGD (działań animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?(pytanie z warsztatu refleksyjnego)
4. Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD, by skuteczniej realizowała cele LSR? (pytanie z warsztatu refleksyjnego)
5. Czy członkowie Rady aktywnie uczestniczyli w posiedzeniach?
6. Czy ocena Rady przebiegała rzetelnie i zgodnie z regulacjami prawnymi?

Zespół ewaluacyjny analizując dostępne źródła informacji odpowiedział na postawione pytania ewaluacyjne:

1. Czy dobrze zorganizowano funkcje administracyjne, organizacyjne i osobowe w biurze Stowarzyszenia Dolina Karpią?

W biurze Stowarzyszenia zatrudnionych jest 5 osób, dzięki którym zapewniona jest sprawna i rzetelna realizacja zadań związanych z funkcjonowaniem LGD oraz wdrażaniem LSR. Dyrektorowi Biura powierzono zadania związane z merytoryczną i finansową działalnością Stowarzyszenia i wdrażania LSR (1/1 etatu). Specjalista ds. finansowych (1/1 etatu) odpowiedzialny jest za zadania związane z prowadzeniem spraw finansowych Stowarzyszenia. Specjalista ds. projektów (1/1 etatu) odpowiada za zadania związane z realizacją merytoryczną działań związanych z funkcjonowaniem LGD i koordynacją innych projektów. Specjaliście ds. wdrażania i monitoringu (1/1 etatu) powierzono zadania związane z wdrażaniem LSR. Za realizację zadań związanych z informowaniem i promowaniem działalności Stowarzyszenia odpowiada Specjalista ds. promocji i informacji (5/8 etatu). Stowarzyszenie Dolina Karpią realizuje strategię wielofunduszową (PROW i PO RYBY) stąd konieczność rozdzielenia zadań na poszczególne stanowiska zgodnie z Regulaminem Biura. W obliczu rozszerzonych kompetencji Biura w zakresie realizacji projektów grantowych i operacji własnych stwierdzić można, że 5 osobowy skład Biura stanowi niezbędne minimum do prawidłowego wdrożenia LSR w tym zakresie. Pracownicy posiadają wieloletnie doświadczenie we wdrażaniu funduszy europejskich i podejściu Leader oraz znają specyfikę obszaru Doliny Karpią, co jest ważne w związku z realizowaniem zadań związanych z Programem Marki Lokalnej Dolina Karpią czy Ekomuzeum Doliny Karpią. Wsparciem dla pracowników są firmy zewnętrzne świadczące usługi księgowo-kadrowe oraz prawnicze. Siedziba Stowarzyszenia znajduje się w Zatorze (stolicy Doliny Karpią) w dogodnej komunikacyjnie lokalizacji tj. przy ul. Rynek 2.

Ocena cząstkowa: Pozytywna

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że funkcje administracyjne, organizacyjne i osobowe w biurze Stowarzyszenia Dolina Karpią zostały dobrze zorganizowane. Praca Biura jest skuteczna, efektywna i dobrze oceniana przez interesariuszy.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

2. Czy budżet funkcjonowania był realizowany zgodnie z LSR?

LSR Doliny Karpią ma charakter wielofunduszowy, co oznacza że realizowane w jej ramach działania są finansowane zarówno ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego jak i Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. W Polsce LGD wielofunduszowych jest zaledwie 12, przy czym tylko dla dwóch LGD funduszem wiodącym dla funkcjonowania jest EFRM (z wkładem własnym co najmniej 5%). Grupy te zaplanowały podobny udział kosztów przeznaczonych na aktywizację lokalnej społeczności (Stowarzyszenie Dolina Karpią - 8,16%, Słowińska Grupa Rybacka - 7,07%).

Nazwa wielofunduszowej LGD	Koszty bieżące i aktywizacja (zł)		Fundusz wiodący
	Koszty bieżące	Aktywizacja	
Stowarzyszenie Dolina Karpia	2 450 000,00		PO RYBY
	2 250 000,00	200 000,00	
Słowińska Grupa Rybacka	2 850 000,00		PO RYBY
	2 648 421,00	201 579,00	

Budżet funkcjonowania (95% dofinansowania) zgodnie z Planem Działania w latach 2016-2023 przedstawia się następująco:

Cel	Budżet planowany w latach 2016-2023 (PLN)	Budżet zrealizowany w latach 2016-2023	Różnica	Uwagi
Koszty bieżące	2 250 000	1 940 171,03	309 828,97	Różnica kosztów to planowane koszty na lata 2022-2023
Aktywizacja	200 000	144 408,32	55 591,68	Różnica kosztów to planowane koszty na lata 2022-2023
BUDŻET OGÓŁEM	2 450 000	2 084 579,35	365 420,65	

W ramach kosztów bieżących i aktywizacji zostały przeprowadzone wszystkie działania zgodnie z Planem Komunikacji oraz Planem Szkoleń:

Lp.	Zakres szkolenia	Planowane w roku 2021		Zrealizowane w roku 2021		Uwagi
		I półrocze	II półrocze	I półrocze	II półrocze	
1.	Procedury wyboru operacji i kryteria ich oceny.	x		x		Uczestnicy: Członkowie Rady, Zarządu i Biuro.
2.	Zasady prowadzenia usług doradczych przez LGD.	x		x		Uczestnicy: Biuro.
3.	RLKS w praktyce – aktualizacja wiedzy na podstawie najnowszych wytycznych i doświadczeń własnych.	x		x		Uczestnicy: Członkowie Rady, Zarządu i Biuro.

Zrealizowano również wszystkie wskaźniki zaplanowane w Planie Działania:

Cel	Nazwa wskaźnika	Wartość zaplanowana w latach 2016-2023	Wartość zrealizowana w latach 2016 - 2023	Uwagi
Realizacja Planu Szkoleń	Liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD	60 osobodni	108 osobodni	Pracownicy LGD brali udział również w szkoleniach zewnętrznych.
	Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD	150 osobodni	202 osobodni	Pracownicy Zarządu brali udział również w szkoleniach zewnętrznych.
Koszty bieżące	Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	88 podmiotów	83 podmioty(2016), 117 podmiotów (2017), 34 podmiotów (2018), 63 podmioty (2019), 18 podmiotów (2020), 38 podmiotów (2021)	Liczba usług doradczych jest większa niż liczba podmiotów, którym udzielono doradztwa i wynosi 90 (2016), 137 (2017), 35 (2018), 67 (2019), 29 (2020) oraz 63 (2021)
	Liczba pracowników zaangażowanych we wdrażanie LSR	co najmniej 2 etaty	4,625 etatów	

Nakłady finansowe były proporcjonalne do rezultatów działania.

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że budżet był realizowany zgodnie z umową ramową i LSR.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

3. Jaka jest skuteczność działania biura LGD (działań animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?

W 2021 roku miały miejsce 63 usługi doradcze w biurze Stowarzyszenia Dolina Karpia, z których skorzystało 38 podmiotów. 15 osób/podmiotów korzystających z doradztwa w biurze Stowarzyszenia złożyło wnioski w naborach prowadzonych w 2021 roku. Osoby korzystające z doradztwa w biurze dokonały jego oceny w anonimowej ankiecie. Wszystkie korzystające z doradztwa osoby oceniły je pozytywnie.

Liczba usług doradczych w 2021 r. była ponad dwukrotnie większa niż w 2020 r., jednak w stosunku do lat 2016-2019 stosunkowo niska. Wynika to z epidemii wirusa SARS-COV-2

oraz związanych z nią obostrzeń. Usługi doradcze były świadczone w głównej mierze w formie telefonicznej i za pośrednictwem poczty elektronicznej. Konsultacje stacjonarne były prowadzone w mniejszym zakresie niż w latach 2016 - 2019. Wzrosła natomiast liczba konsultacji udzielanych telefonicznie, która w 2021 roku wyniosła ponad 430.

Ponadto, usługi doradcze świadczone były osobom uczestniczącym w spotkaniach on-line, zgodnie z Planem Komunikacji zamieszczonym na stronie Stowarzyszenia Dolina Karpią. W sumie w 4 spotkaniach udział wzięło 26 osób/podmiotów, które w 100% pozytywnie oceniły jakość prowadzonych spotkań. 5 osób/podmiotów złożyło wnioski w naborach prowadzonych w 2021 roku.

O jakości i efektywności usług doradczych prowadzonych przez specjalistę ds. wdrażania i monitoringu świadczy ocena dokonana na zakończenie roku 2021 przez Dyrektora Biura w zakresie doradztwa dla potencjalnych wnioskodawców oraz doradztwa dla beneficjentów, w tym grantobiorców.

W ramach zadań związanych z aktywizacją zostały przeprowadzone działania dotyczące polityki informacyjnej w postaci wykonania tablic użytkowników Znak Promocyjnego Dolina Karpią. Działania w tym zakresie prowadzone były zgodnie z wytycznymi w zakresie wizualizacji.

W 2021 roku wykonano również szereg działań bezkosztowych z zakresu aktywizacji. Bezkosztowym działaniem wynikającym z zapisów LSR, w szczególności z Planu Komunikacji było m.in.: przeprowadzenie Kampanii informacyjnej na temat naborów planowanych w bieżącym roku „LSR w 2021”, spotkań informacyjno-szkoleniowych oraz przeprowadzenie kampanii informacyjnej. Realizacja Planu Komunikacji odbywała się zgodnie z zapisami w LSR. Wszystkie zaplanowane działania odbyły się zgodnie z terminem wskazanym w Planie Komunikacji oraz Harmonogramie Realizacji Planu Komunikacji na rok 2021.

Zastosowano następujące narzędzia komunikacji:

- Ogłoszenia na stronach internetowych oraz portalach społecznościowych. Osiągnięto następujące wskaźniki: ogłoszenia na 8 stronach/portalach społecznościowych (informacje na temat planowanych w 2021 roku naborów zostały zamieszczone między innymi na stronie Ośrodka Kultury Gminy Tomice, Gminnego Centrum Kultury w Polance Wielkiej, Gminnego Ośrodka Kultury w Spytkowicach, Regionalnego Ośrodka Kultury w Zatorze, Gminnego Centrum Kultury, Czytelnictwa i Sportu w Osieku, Stowarzyszenia Dolina Karpią, Gminnej Biblioteki Publicznej w Przeciszowie, Centrum Kultury i Promocji w Brzeźnicy i na portalu zator24. Informacja była skierowana do wszystkich potencjalnych wnioskodawców, zwłaszcza tworzących miejsca pracy oraz przedstawicieli grup defaworyzowanych (w tym rybaków). Planowany efekt jakim jest co najmniej jedna umowa z beneficjentem w ramach każdego z naborów został osiągnięty w przypadku naborów: 3/2021, 4/2021, 5/2021, 8/2021, 9/2021. Wnioski z naboru 10/2021 pozostają w ocenie przez SW. W następujących naborach nie wpłynął żaden wniosek: 1/2021, 2/2021 oraz 7/2021.

- Informacje w gminach. Osiągnięto następujące wskaźniki: informacje w 100% gmin członkowskich (informacje na temat planowanych w 2021 roku naborów zostały zamieszczone na stronach internetowych każdej z 7 gmin Doliny Karpia). Informacja była skierowana do wszystkich potencjalnych wnioskodawców, zwłaszcza tworzących miejsca pracy, przedstawicieli grup defaworyzowanych (w tym rybaków). Planowany efekt jakim jest co najmniej jedna umowa z beneficjentem w ramach każdego z naborów został osiągnięty w przypadku naborów: 3/2021, 4/2021, 5/2021, 8/2021, 9/2021. Wnioski z naboru 10/2021 pozostają w ocenie przez SW. W następujących naborach nie wpłynął żaden wniosek: 1/2021, 2/2021 oraz 7/2021.
- E-mailing (100 wysłanych maili, 90% wnioskodawców i osób korzystających z doradztwa otrzymało email). Planowany efekt jakim jest co najmniej jedna umowa z beneficjentem w ramach każdego z naborów został osiągnięty w przypadku naborów: 3/2021, 4/2021, 5/2021, 8/2021, 9/2021. Wnioski z naboru 10/2021 pozostają w ocenie przez SW. W następujących naborach nie wpłynął żaden wniosek: 1/2021, 2/2021 oraz 7/2021.
- Spotkania informacyjne. Osiągnięto następujące wskaźniki: 4 spotkania informacyjne. Spotkania odbyły się za pośrednictwem internetu w następujących terminach: 20.01.2021, 27.01.2021, 03.02.2021, 10.02.2021. W spotkaniach uczestniczyło łącznie 26 osób, które pozytywnie oceniły zarówno jakość organizacji spotkań jak i informacje podczas nich przekazywane. Planowany efekt jakim jest co najmniej jedna umowa z beneficjentem w ramach każdego z naborów został osiągnięty w przypadku naborów: 3/2021, 4/2021, 5/2021, 8/2021, 9/2021. Wnioski z naboru 10/2021 pozostają w ocenie przez SW. W następujących naborach nie wpłynął żaden wniosek: 1/2021, 2/2021 oraz 7/2021.
- Telemarketing wobec rybaków. Przeprowadzono telemarketing wśród rybaków z terenu Doliny Karpia oraz działających na tym obszarze w ramach którego poinformowano o możliwościach uzyskania dofinansowania, planowanym harmonogramie naborów wniosków, a także o planowanych spotkaniach informacyjnych w ramach kampanii informacyjnej „LSR w 2021”. Poinformowano w sumie 25 rybaków oraz podmiotów rybackich, które podczas tworzenia LSR najbardziej zgłaszały chęć inwestowania na obszarze Doliny Karpia. Osiągnięto następujące wskaźniki: co najmniej 75% rybaków z obszaru Doliny Karpia objętych telemarketingiem. Informacja dotarła do potencjalnych wnioskodawców, zwłaszcza tworzących miejsca pracy, przedstawicieli grup defaworyzowanych (w tym rybaków). Planowany efekt jakim jest co najmniej jedna umowa z beneficjentem w ramach każdego z naborów został osiągnięty w przypadku naborów: 3/2021, 4/2021, 5/2021, 8/2021, 9/2021. Wnioski z naboru 10/2021 pozostają w ocenie przez SW. W następujących naborach nie wpłynął żaden wniosek: 1/2021, 2/2021 oraz 7/2021.
- Przeprowadzono również szereg działań, w tym spotkań w zakresie rozwoju Ekomuzeum Doliny Karpia oraz marki lokalnej Dolina Karpia, które zaowocowały opracowaniem operacji własnych oraz projektów współpracy.
- W okresie wrzesień - grudzień 2021 została przeprowadzona kampania informacyjna, dotycząc stanu wdrażania LSR, dodatkowych środków do budżetu LSR oraz rozwoju

turystycznego Doliny Karpią, skierowana do mieszkańców obszaru Doliny Karpią, rybaków ora liderów opinii, tj. przedstawicieli organizacji społecznych, jednostek sektora finansów publicznych oraz lokalnego biznesu. W ramach kampanii zamieszczono 2 informacje w mediach elektronicznych, 2 informacje w mediach papierowych oraz 3 informacje na 8 stronach internetowych. W ramach kampanii zorganizowano ponadto 4 spotkania: 14.10.2021 r., 28.10.2021 r., 18.11.2021 r., 02.12.2021 r., w których uczestniczyły łącznie 33 osoby.

Dzięki prowadzonym działaniom informacyjno – promocyjno - doradczym osiągnięto cel jakim jest informowanie mieszkańców, a zwłaszcza potencjalnych wnioskodawców, o realizacji LSR. Mieszkańcom obszaru LSR przekazano wszystkie informacje niezbędne do aplikowania o środki w ramach PROW 2014-2020 oraz PO RiM 2014-2020. Działania prowadzone przez biuro są skuteczne, efektywne i użyteczne o czym świadczy liczba osób uczestnicząc w organizowanych spotkaniach oraz liczba składanych w ramach naborów wniosków. Ponadto w ankiecie zamieszczonej na stronie www.dolinakarpią.org ponad 95% ankietowanych funkcjonowanie biura oceniło bardzo dobrze i dobrze.

O efektywności zadań w zakresie animacji lokalnej i współpracy prowadzonych przez pracowników Biura świadczy ocena dokonana na zakończenie roku 2021 przez Zarząd w zakresie realizacji Planu Działania, w tym liczby spotkań informacyjno-konsultacyjnych, pozytywnych ocen spotkań oraz liczby publikacji (tradycyjnych i w przestrzeni wirtualnej).

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że ocena usług doradczych prowadzonych przez pracowników biura, ocena zadań w zakresie animacji lokalnej, współpracy i polityki informacyjnej prowadzonych przez pracowników biura jest pozytywna. Praca Biura w tym zakresie jest skuteczna, efektywna i użyteczna, a jakość doradztwa wysoka.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

4. Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD, by skuteczniej realizowała cele LSR?

W 2021 roku Stowarzyszenie Dolina Karpią skierowało do mieszkańców obszaru Doliny Karpią ankietę, która miała na celu ocenę działalności Stowarzyszenia Dolina Karpią działającego jako Lokalna Grupa Działania (LGD) oraz realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2020 (LSR) dla obszaru Doliny Karpią. Osoby objęte badaniem odpowiadały na szereg pytań dotyczących działań prowadzonych przez Stowarzyszenie Dolina Karpią. Z analizy danych zgromadzonych z tych badań wynika, że nie ma konieczności wprowadzania zmian w działaniach LGD, która planuje kontynuować działania wynikające z Planu Komunikacji oraz LSR. LGD podjęło i będzie realizowało szereg dodatkowych działań zmierzających do zachęcenia wnioskodawców i potencjalnych beneficjentów do korzystania z bezpłatnego doradztwa świadczonego przez pracowników LGD na każdym etapie wniosku, począwszy od przygotowywania dokumentacji aplikacyjnej, po realizację i rozliczenie. Ma to na celu

podniesienie jakości składanych wniosków o dofinansowanie oraz sprawną realizację operacji i właściwe rozliczanie projektów.

W ankiecie dla mieszkańców zamieszczonej na stronie www.dolinakarpia.org, ankietowani udzieli odpowiedzi na następujące pytania:

- Jak Pan/i ocenia dotychczasową działalność Stowarzyszenia Dolina Karpia przyczyniającą się do realizacji założeń LSR Doliny Karpia (lokalnej Strategii Rozwoju)? (proszę dokonać oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 najwyższą):

- odpowiedź 5 – 76,6%

- odpowiedź 4 – 19,1%

- odpowiedź 3 – 2,1%

- odpowiedź 2 – 0%

- odpowiedź 1 – 2,1%

- Czy Pana/i zdaniem LSR Doliny Karpia realizowana jest prawidłowo?

- odpowiedź tak – 97,9%

- odpowiedź nie – 2,1%

- W jakim stopniu Pana/i zdaniem Stowarzyszenie Dolina Karpia jest rozpoznawalne w lokalnym środowisku? (proszę dokonać oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą (nie rozpoznawalne), a 5 najwyższą (bardzo rozpoznawalne))

- odpowiedź 5 – 66%

- odpowiedź 4 – 27,7%

- odpowiedź 3 – 4,3%

- odpowiedź 2 – 0%

- odpowiedź 1 – 2,1%

- Jak Pan/i ocenia efektywność funkcjonowania Stowarzyszenia Dolina Karpia, tj. sprawność działania i wydatkowania środków? (proszę dokonać oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 najwyższą)

- odpowiedź 5 – 70,2%

- odpowiedź 4 – 21,3%

- odpowiedź 3 – 6,4%

- odpowiedź 2 – 0%

- odpowiedź 1 – 2,1%

Ocena częściowa: Pozytywna z zastrzeżeniami

Podsumowanie: Nie ma konieczności wprowadzania radykalnych zmian w działaniach LGD, która planuje kontynuować działania wynikające z Planu Komunikacji oraz LSR.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji wskazują na potrzebę intensyfikacji działań LGD celem dotarcia do osób planujących złożyć wnioski o dofinansowanie, jak również wnioskodawców realizujących i rozliczających operacje. LGD będzie na bieżąco podejmować stosowne działania celem zachęcania do korzystania z bezpłatnego doradztwa świadczonego przez pracowników biura LGD. Ma to na celu podniesienie jakości składanych wniosków o dofinansowanie oraz sprawną realizację operacji i właściwe rozliczanie projektów, a to przełoży się na efektywną realizację celów i wskaźników określonych w LSR.

5. Czy członkowie Rady aktywnie uczestniczyli w posiedzeniach?

W 2021 roku odbyło się 7 posiedzeń Rady, które dotyczyły oceny wniosków o przyznanie wsparcia w ramach prowadzonych przez LGD naborów, podjęcia decyzji o wyborze operacji do dofinansowania i ustaleniu kwoty wsparcia, omówienia i zweryfikowania protestów, oceny operacji własnych, omówienia i zweryfikowania uzupełnień do naborów, wydania opinii w przedmiocie zmiany umowy o przyznanie pomocy oraz wydania opinii w zakresie zmiany LSR.

- 13.04.2021 – 11 obecnych członków Rady

- 15.04.2021 – 11 obecnych członków Rady

- 06.05.2021 – 12 obecnych członków Rady

- 26.07.2021 – 11 obecnych członków Rady

- 28.07.2021 – 9 obecnych członków Rady

- 15.12.2021 – 10 obecnych członków Rady

- 17.12.2021 – 8 obecnych członków Rady

Frekwencja na posiedzeniach wahała się zatem w przedziale 53%-80% i nigdy nie była 100%. Każdorazowo w posiedzeniu uczestniczyło nie mniej niż 8 i nie więcej niż 12 członków Rady. Na każdym posiedzeniu Rady było zachowane kworum, odpowiednia sektorowość i parytety.

Ocena częściowa: Pozytywna z zastrzeżeniami

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że większość członków Rady aktywnie uczestniczy w posiedzeniach. Frekwencja na posiedzeniach Rady w 2021 r. jest

porównywalna do frekwencji w latach poprzednich. Aby każdorazowo zapewnić frekwencję na odpowiednim poziomie oraz zachować niezbędne parytety należy dołożyć wszelkich starań aby odpowiednio organizować posiedzenia pod względem czasowym i organizacyjnym, uwzględniając preferencje członków Rady.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji wskazują na potrzebę jeszcze większego uwzględniania osobistych preferencji poszczególnych członków Rady w zakresie określania terminów spotkań.

6. Czy ocena Rady przebiegała rzetelnie i zgodnie z regulacjami prawnymi?

W 2021 roku Rada Stowarzyszenia Dolina Karpią oceniła 36 wniosków złożonych w ramach naborów: 3/2021, 4/2021, 5/2021, 6/2021, 8/2021, 9/2021, 10/2021. Ponadto Rada oceniła 1 operację własną: „Promocja obszaru Doliny Karpią w oparciu o Markę Lokalną Dolina Karpią”.

Wnioski zostały ocenione przez Radę rzetelnie i w zgodzie z obowiązującymi procedurami i regulacjami prawnymi o czym świadczy fakt, iż tylko dwóch wnioskodawców złożyło protesty od wyników oceny dokonanej przez Radę Stowarzyszenia Dolina Karpią. Protest te zostały w całości odrzucone przez Samorząd Województwa Małopolskiego.

Ocena cząstkowa: Pozytywna z zastrzeżeniami

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że ocena Rady przebiegała rzetelnie i zgodnie z regulacjami prawnymi.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

VI. Ewaluacja wdrażania LSR

W 2021 roku zostało przeprowadzonych 10 naborów wniosków (4 nabory z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 - 2020 oraz 6 naborów z Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” 2014 – 2020), w których wpłynęło łącznie 36 wniosków.

W celu bieżącej analizy procesu wdrażania i jego efektów oraz zmian w otoczeniu LSR zorganizowany został całodzienny warsztat refleksyjny. Warsztat odbył się 15.02.2022 roku w siedzibie Stowarzyszenia Dolina Karpią. Uczestniczyło w nim 18 osób (2 Członków Zarządu LGD, 10 Członków Rady, 5 Pracowników LGD, 1 Przedstawiciel Instytucji z terenu obszaru Doliny Karpią. Podstawowym materiałem do pracy warsztatowej były zestawienia i materiały z procesu realizacji LSR i działania LGD przygotowane przez pracowników LGD, które dotyczyły:

- realizacji finansowej i rzeczowej LSR
- funkcjonowania LGD i biura,
- sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru LGD

Dyskusja zorganizowana została wokół poniższych pytań:

1. Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegała zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą?

Pytania uzupełniające:

- a) Jeżeli nie to czy poziom realizacji może negatywnie wpłynąć na realizację celów LSR?
 - b) Jakich można wskazać przyczyny odstępstw od planu?
 - c) Jakich działań można podjąć, by uniknąć ich w kolejnym roku?
2. W jakim stopniu jakość składanych projektów wybieranych we wszystkich obszarach tematycznych wpływa na osiągnięcie wskaźników w zaplanowanym czasie?

Pytania uzupełniające:

- a) W jakich obszarach tematycznych jakość wniosków jest zadowalająca, a w których budzi wątpliwość?
 - b) Jeżeli jakość w pewnych obszarach budzi wątpliwość, czy może odbić się na realizacji celów LSR?
 - c) Co można zrobić by podnieść jakość wniosków?
3. W jakim stopniu stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę?

Pytania uzupełniające:

- a) Czy są jednoznaczne, obiektywne, czy pozwalają wybrać najlepsze wnioski?
 - b) Czy wnioskodawcy zgłaszają wątpliwości odnośnie kryteriów, jakie?
 - c) Co można zrobić, żeby poprawić katalog kryteriów?
4. W jakim stopniu wybierane projekty realizowane w ramach LSR przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR i w jakim stopniu przyczyniają się do odpowiadania na potrzeby społeczności z obszaru LGD?

Pytania uzupełniające:

- a) Jakich zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej nastąpiły i mogą mieć wpływ na dezaktualizację LSR?
 - b) Czy widać zróżnicowania potrzeb między poszczególnymi gminami? Jakich i jak można na nie zareagować?
5. Czy przyjęty system wskaźników dostarcza wszystkie potrzebne informacje niezbędne do określenia skuteczności interwencyjnej strategii?

Pytania uzupełniające:

- a) Czy zbierane dane są wiarygodne, a źródła trafne?
 - b) Jeżeli nie to jakich zmiany można wprowadzić na tym etapie?
6. Czy procedury naboru wyboru i realizacji projektów są przyjazne dla beneficjentów?

Pytania uzupełniające:

- a) Jakich zmiany można wprowadzić w procedurach na tym etapie by podnieść ich użyteczność?

Ponadto postawiono dodatkowe pytanie ewaluacyjne:

7. Czy w ramach wdrażania LSR stosowano zasadę partycypacji?

Analizując dostępne źródła informacji odpowiedziano na postawione pytania ewaluacyjne:

1. Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegała zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą?

Analizy dokonano na podstawie danych z tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do Ewaluacji bieżącej za rok 2021.

Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2020 dla obszaru Doliny Karpia realizowana jest zgodnie z zawartymi w niej celami i działaniami, w zgodzie z umową ramową tj. procedurami oceny i wyboru operacji, harmonogramem naboru wniosków, a doradztwo i inne działania informacyjne prowadzone są zgodnie z Planem Komunikacji.

LGD osiągnęła zaplanowaną w latach 2016-2018 wartość docelową wskaźników oraz wydała środki finansowe na wymaganym poziomie. W roku 2019 LGD rozpoczęła wdrażanie środków zaplanowanych na lata 2019-2023 oraz realizację wskaźników, które to działania były kontynuowane przez cały 2020 oraz 2021 rok. Ponadto w roku 2022 LGD rozpocznie wdrażanie dodatkowych środków otrzymanych w ramach PROW 2014-2020.

Pomimo, iż realizacja finansowa i rzeczowa LGD przebiegła zgodnie z planem, to jednak istnieje wiele rzeczy, które można uznać za niezadowalające i które można by poprawić, a większość z nich jest niezależna od LGD.

Pytania uzupełniające:

a) Jeżeli nie to czy poziom realizacji może negatywnie wpłynąć na realizację celów LSR?

LGD w latach 2017-2021 sukcesywnie ogłaszała nabory w ramach każdego z zaplanowanych przedsięwzięć.

Aktualne informacje dotyczące stanu wdrażania LSR w zakresie Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” wskazują, że w każdym przedsięwzięciu wielkość zakładanych wskaźników przypisanych do poszczególnych przedsięwzięć została już osiągnięta (bazując na podpisanych umowach). Wszystkie środki zostały już zakontraktowane. W 2021 roku dokonano szczegółowej analizy stanu wdrażania w ramach poszczególnych przedsięwzięć Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” oraz dotychczasowego zainteresowania w ogłaszanych naborach, co skutkowało przeniesieniem środków finansowych z przedsięwzięć, dla których zostały osiągnięte wskaźniki, ale nadal pozostawała pula niewykorzystanych środków na to przedsięwzięcie, które od początku wdrażania LSR cieszy się dużym zainteresowaniem. Dokonano przesunięcia wolnych środków z 2 przedsięwzięć

dedykowanym sektorowi rybackiemu oraz operacji z zakresu wspierania i wykorzystywania atutów środowiska na obszarach rybackich, w tym operacji na rzecz łagodzenia zmian klimatu na przedsięwzięcie związane z rozwojem przedsiębiorczości. Ponadto z uwagi na powstałe oszczędności kursowe wynikające z przeliczania kursów walut po stałym kursie, w 2021 roku LGD ogłosiła dodatkowy nabór (10/2021) w zakresie podejmowania i rozwijania działalności gospodarczej na kwotę ponad 1 mln PLN.

Działania podjęte w 2021 roku sprawiły, iż wszystkie środki w ramach Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” w całości trafiły do mieszkańców i podmiotów działających na terenie Doliny Karpia.

Analiza stanu wdrażania LSR w zakresie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 wskazuje, iż na chwilę obecną tylko dwa przedsięwzięcia zostały w pełni osiągnięte. Natomiast w przypadku pozostałych przedsięwzięć, wskaźniki do nich przypisane nie zostały jeszcze zrealizowane, ale są osiągnięte w dużym procencie. Stało się tak dlatego, iż LGD otrzymało dodatkowe środki do budżetu LSR w ramach PROW 2014-2020 w łącznej kwocie 478 000 Euro. Środki te zostały rozdysponowane na dwa przedsięwzięcia: podejmowanie działalności gospodarczej oraz tworzenie przestrzeni do wspólnych spotkań. Nabory na w/w przedsięwzięcia zostaną ogłoszone w I kwartale 2022 r. Ponadto LGD w I półroczu 2022 r. planuje również ogłosić dodatkowy nabór na przedsięwzięcie w zakresie rozwijania działalności gospodarczej, co pozwala przypuszczać, iż wszystkie wskaźniki zostaną zrealizowane.

Stowarzyszenie Dolina Karpia musi w 2022 r. oraz latach kolejnych dołożyć wszelkich starań, aby środki które zostały zakontraktowane umowami, zostały poprawnie wdrożone i rozliczone. LGD musi pozostawać w stałym kontakcie z Beneficjentami oraz zintensyfikować działania w zakresie doradztwa na etapie realizacji i rozliczania projektów.

b) Jak można wskazać przyczyny odstępstw od planu?

W 2021 r. można było zauważyć, iż znacznie skrócił się okres weryfikacji wniosków przez SW, a w szczególności operacji składanych w ramach Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”. W związku z tym coraz mniej wnioskodawców rezygnuje z podpisania umowy, gdyż z powodu zmieniającej się sytuacji gospodarczej nie mogli czekać tak długo na weryfikację ich wniosków o przyznanie pomocy. Jednak nadal wielu wnioskodawców, którzy otrzymali pozytywną ocenę Rady rezygnuje z realizacji operacji. W związku z tym LGD musi ogłaszać dodatkowe nabory. Przyczyną konieczności ogłaszania większej ilości naborów niż pierwotnie zaplanowano są w głównej mierze rezygnacje wnioskodawców w związku z dużą ilością uzupełnień otrzymanych z SW do złożonych wniosków o dofinansowanie i załączników (w szczególności w ramach podejmowania działalności gospodarczej – PROW 2014 – 2020), a także niska jakość wniosków, w szczególności tych wnioskodawców, którzy nie korzystają z doradztwa LGD bądź pisanych przez firmy zewnętrzne. Czasami rezygnują beneficjenci jeszcze przed otrzymaniem uzupełnień. Powodem rezygnacji

Beneficjentów w 2021 r. w znacznym stopniu była również epidemia wirusa SARS-COV-2 oraz jej następstwa w postaci licznych obostrzeń i ograniczeń w prowadzeniu działalności gospodarczej. Potencjalni Beneficjenci nie chcą lub rezygnują z podejmowania inwestycji w sytuacji braku stabilności społeczno – gospodarczej w kraju i na świecie.

c) Jakie działania można podjąć, by uniknąć ich w kolejnym roku?

Przede wszystkim istotne jest zwiększenie poziomu komunikacji LGD z beneficjentami. Istotnym jest, aby współpraca i pomoc nie obejmowały tylko i wyłącznie przygotowania dokumentacji aplikacyjnej, ale również uzupełnień w UMWM, realizacji i rozliczenia. Ważnym jest, aby LGD było w stałym kontakcie z beneficjentami i pomagała na bieżąco w rozwiązywaniu pojawiających się problemów. LGD podjęła stosowne działania, aby beneficjenci oraz osoby zainteresowane złożeniem wniosku korzystały z bezpłatnego doradztwa oferowanego przez Stowarzyszenie. Ważnym jest, aby informować Beneficjentów nt. zmian legislacyjnych (nowelizacja rozporządzenia wdrażającego PROW 2014-2020) i możliwości z jakich mogą skorzystać w przypadku borykania się z problemami będącymi następstwem epidemii wirusa SARS-COV-2.

Ocena częściowa: Pozytywna z zastrzeżeniami.

Podsumowanie: LGD w latach 2017-2021 sukcesywnie ogłaszała nabory w ramach każdego z zaplanowanych przedsięwzięć, działania te będą kontynuowane jeszcze w 2021 r., tak aby wszystkie zakładane wskaźniki zostały osiągnięte.

Zalecenia: Stowarzyszenie Dolina Karpi musi w 2021 r. oraz latach kolejnych dołożyć wszelkich starań, aby środki które zostały zakontraktowane umowami, zostały poprawnie wdrożone i rozliczone. LGD musi pozostawać w stałym kontakcie z Beneficjentami oraz zintensyfikować działania w zakresie doradztwa na etapie realizacji i rozliczania projektów.

2. W jakim stopniu jakość składanych projektów wybieranych we wszystkich obszarach tematycznych wpływa na osiągnięcie wskaźników w zaplanowanym czasie?

Analizy dokonano na podstawie danych z tabeli stanowiącej załącznik nr 2 do Ewaluacji bieżącej za rok 2021.

W naborach prowadzonych w 2021 roku widać zależność pomiędzy jakością wniosków a stopniem zrealizowania wskaźników. Najwyższy poziom realizacji wskaźników można zaobserwować w obszarach gdzie wnioski były bardzo dobrze przygotowane i czas ich weryfikacji w SW był krótszy.

Pytania uzupełniające:

a) W jakich obszarach tematycznych jakość wniosków jest zadowalająca, a w których budzi wątpliwość?

Jakość składanych do Stowarzyszenia Dolina Karpia wniosków jest wysoka, ponieważ w większości zawierają one wszystkie dokumenty niezbędne dla Rady do oceny pod względem zgodności operacji z LSR, zgodności z PROW 2014 – 2020/PO RiM 2014-2020, oceny według kryteriów podstawowych i kryteriów premiujących. Tylko połowa z wnioskodawców jest wzywana przez LGD do uzupełnienia złożonej dokumentacji lub przedstawienia dodatkowych wyjaśnień.

Największą wątpliwość budziła w 2021 r. jakość wniosków składanych w ramach naborów na podejmowanie i rozwój działalności gospodarczej. Zawierały one braki/nieścisłości w przypadku dokumentów potwierdzających prawo do dysponowania nieruchomością, jak również brak wymaganych przepisami prawa budowlanego pozwoleń. Ponadto dokumentacja zawierała braki lub niespójności informacji w zakresie realizacji obowiązkowego wskaźnika dotyczącego utworzenia/utrzymania miejsca pracy. Częstym błędem jest również brak ofert cenowych potwierdzających zaplanowane koszty lub rozbieżności pomiędzy przedstawionymi ofertami a kosztami zawartymi we wniosku.

b) Jeżeli jakość w pewnych obszarach budzi wątpliwość, czy może odbić się na realizacji celów LSR

Pomimo, iż jakość wniosków składana przez osoby prywatne, jak również podmioty gospodarcze budzą najczęściej wątpliwości, wskaźniki przypisane do tych przedsięwzięć są już zrealizowane (Program Operacyjny „Rybnactwo i Morze”, lub są osiągnięte w znacznym stopniu (PROW 2014-2020). Ponadto LGD na bieżąco monitoruje stan wdrażania LSR i ogłasza nabory w zależności od potrzeby, nawet w większej ilości niż planowano. Stowarzyszenie Dolina Karpia dokłada wszelkich starań, aby utrzymywać stały kontakt z beneficjentami na każdym etapie wniosku. Corocznie LGD organizuje cykl szkoleń nie tylko z zakresu możliwości otrzymania dotacji i planowanych naborów, ale również w zakresie rozliczania operacji. W bieżącym roku i latach kolejnych będzie podejmować działania, aby środki które zostały zakontraktowane umowami, zostały poprawnie wdrożone i rozliczone.

Pozwala to więc przypuszczać, iż problemy te nie odbiją się negatywnie na realizacji celów LSR.

c) Co można zrobić by podnieść jakość wniosków?

Celem zapewnienia wysokiej jakości wniosków niezbędne jest kontynuowanie działań informujących potencjalnych beneficjentów o możliwości skorzystania z bezpłatnego doradztwa w biurze Stowarzyszenia Dolina Karpia oraz zwiększenie poziomu komunikacji SW z LGD na etapie oceny wniosków (szkolenia, informowanie LGD o przekazywanych do wnioskodawców wezwaniach do wyjaśnień/uzupełnień). LGD wprowadziło szereg działań w celu podniesienia jakości wniosków i kontynuuje je do chwili obecnej.

Ocena częściowa: Pozytywna z zastrzeżeniami.

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono zależność pomiędzy jakością wniosków a stopniem zrealizowania wskaźników.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji wskazują na potrzebę wprowadzenia działań mających na celu podniesienie jakości wniosków, w szczególności składanych przez osoby prywatne i podmioty gospodarcze oraz zwiększenia współpracy z SW.

3. W jakim stopniu stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę?

Kryteria wyboru operacji (podstawowe i premijące) stosowane przez Stowarzyszenie Dolina Karpią są jednoznaczne, obiektywne oraz tak sformułowane, aby wybierać operacje wysokiej jakości realizujące cele zapisane w LSR. Z ankiet skierowanych do mieszkańców obszaru Doliny Karpią, dotyczących realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2020 dla obszaru Doliny Karpią (zamieszczonych na stronie www.dolinakarpią.org) blisko 91,5% ankietowanych oceniło kryteria bardzo dobrze i dobrze.

Pytania uzupełniające:

a) Czy są jednoznaczne, obiektywne, czy pozwalają wybrać najlepsze wnioski?

Kryteria pozwalają wybrać wnioski wysokiej jakości (kryterium przygotowanie operacji), wnioski wspierające tworzenie miejsc pracy (kryterium tworzenie miejsc pracy, praca dla grupy defaworyzowanej, lokalny rynek pracy, tworzenie miejsc pracy w ramach podstawowej działalności rybackiej), innowacyjne (kryterium innowacyjność), związane z obszarem Doliny Karpią (zaangażowanie w zrównoważony rozwój Doliny Karpią, związek z Doliną Karpią, wykorzystanie lokalnych zasobów, turystyczny charakter operacji, szlaki Doliny Karpią), wspierające grupy defaworyzowane (praca dla grupy defaworyzowanej, wsparcie dla grupy defaworyzowanej) pozwalające na realizację celów LSR. Kryterium „Zakres operacji” ma na celu punktowanie projektów niezwiązanych z robotami budowlanymi. Projekty te będą mogły zostać szybciej zrealizowane i rozliczone. Ponadto kryterium to ma również doprowadzić do właściwego tempa realizacji Planu działania oraz zapewni również szybką realizację wskaźników, zwłaszcza w kontekście przewidywanych przez umowę ramową ocen okresowych.

b) Czy wnioskodawcy zgłaszają wątpliwości odnośnie kryteriów, jakie?

Podczas prowadzonego doradztwa w 2021 roku, spotkań informacyjnych, szkoleń i imprez promocyjnych, w których uczestniczyło Stowarzyszenie Dolina Karpią nikt nie zgłaszał uwag odnośnie kryteriów.

Z kolei z ankiet skierowanych do mieszkańców obszaru Doliny Karpią, dotyczących realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-

2020 dla obszaru Doliny Karpia (zamieszczonych na stronie www.dolinakarpia.org) blisko 91,5% ankietowanych oceniło kryteria bardzo dobrze i dobrze.

Na postawione pytanie: Jak Pan/i ocenia kryteria wyboru stosowane w ramach realizacji LSR? (proszę dokonać oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 najwyższą), uzyskano następujące odpowiedzi:

- odpowiedź 5 – 66%
- odpowiedź 4 – 25,5%
- odpowiedź 3 – 4,3%
- odpowiedź 2 – 2,1%
- odpowiedź 1 – 2,1%

c) Co można zrobić, żeby poprawić katalog kryteriów?

Mieszkańcy Doliny Karpia poprzez wypełnienie ankiety w przeważającej większości uznali, że obowiązujące kryteria nie wymagają poprawy, są jasne i przejrzyste. Niewielki odsetek ankietowanych wskazywał, że kryteria należy uprościć oraz doprecyzować.

Ankieta dla mieszkańców: Co można zrobić by poprawić jakość stosowanych kryteriów wyboru?

- nie trzeba nic zmieniać (przeważająca opinia),
- dostosować kryteria do potrzeb mieszkańców,
- dostosować kryteria do zmieniających się uwarunkowań,
- tak sformułować kryteria aby pozwalały na wybór najlepszych projektów,
- kryteria za bardzo promują obiekty gastronomiczne,
- kryteria są bardziej dostosowane pod firmy, a nie dla osób wnioskujących o środki na uruchomienie działalności gospodarczej.

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że kryteria wyboru operacji spełniają swoją rolę, są sformułowane w sposób jasny, przejrzysty, pozwalający wybrać najlepsze projekty.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

4. W jakim stopniu wybierane projekty realizowane w ramach LSR przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR i w jakim stopniu przyczyniają się do odpowiadania na potrzeby społeczności z obszaru LGD?

Wybierane projekty, dzięki stosowanym kryteriom wyboru operacji, przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR w szczególności wyboru operacji wspierających tworzenie miejsc pracy, innowacyjnych z wykorzystaniem lokalnych zasobów, związanych z obszarem Doliny Karpia oraz wspierających grupy defaworyzowane. Przyjęty system kryteriów i wskaźników odpowiada na potrzeby społeczności lokalnej o czym świadczą wyniki ankiet. Zmiany społeczno-gospodarcze zachodzące na obszarze Doliny Karpia mają niebagatelny wpływ na realizację LSR, jednak na obecnym etapie nie wymaga ona aktualizacji w tym zakresie.

Pytania uzupełniające:

a) Jakie zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej nastąpiły i mogą mieć wpływ na dezaktualizację LSR?

Zmiany społeczno-gospodarcze mają wielki wpływ na stopień realizacji wskaźników oddziaływania. Panująca epidemia wirusa SARS-COV-2 zachwiała sytuacją społeczno-gospodarczą w kraju i na świecie. Beneficjenci boją się podejmować decyzji o inwestycjach i rezygnują z realizacji operacji na różnych etapach. Ci którzy są związani celem operacji często mają problemy z utrzymaniem deklarowanej liczby miejsc pracy. Beneficjenci w obecnej sytuacji częściej decydują się na założenie własnej działalności gospodarczej lub rozwój prowadzonej działalności, ale w kierunku poza turystycznym. A LSR obszaru Doliny Karpia jest w znacznej mierze ukierunkowana na wspieranie działań promocyjnych i turystycznych.

Realizacja wskaźników oddziaływania nie zależy tylko od LGD, ale w dużej mierze od aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej na obszarze Doliny Karpia w szczególności:

- szybkiemu rozwojowi Parku Rozrywki Energylandia w Zatorze i usług około turystycznych (noclegi, gastronomia, działalność kulturalna),
- rozwojowi Strefy Aktywności Gospodarczej w Zatorze,
- wzmożonej aktywności działań promocyjnych podmiotów zaangażowanych w rozwój Doliny Karpia, w szczególności ukierunkowanych na produkty lokalne,
- ograniczeniami w prowadzeniu działalności gospodarczej, przemieszczaniu się i prowadzeniu działań kulturalnych związanymi z epidemią wirusa SARS-COV-2.

Zmiany spowodowane epidemią wirusa SARS-COV-2 nastąpiły w sposób niespodziewany i gwałtowny, jednakże nie wpłynęły one na dezaktualizację LSR. Wdrażanie LSR jest już na końcowym etapie i większość zakładanych wskaźników i rezultatów została już osiągnięta. Nowe uwarunkowania społeczno – gospodarcze

powinny zostać uwzględnione przy sporządzaniu nowej LSR na kolejne lata. Dodatkowo w przeprowadzonej ankiecie aż 74,5% respondentów uznało, iż w przeciągu ostatnich 2 lat na obszarze Doliny Karpia i nie tylko nie wystąpiły tak wielkie zmiany społeczno-gospodarcze, aby wymuszały one aktualizację wsparcia w ramach LSR Doliny Karpia. Pozostali ankietowani uznali, że należy uaktualnić LSR pod kątem zmian spowodowanych epidemią wirusa SARS-COV-2, jak również zaprzestania punktowania obiektów noclegowych, gdyż w opinii ankietowanych powstało ich w ostatnich latach zbyt dużo w obrębie Parku Rozrywki Energylandia. Ponadto LGD powinna podejmować działania zachęcające do aktywizacji i integracji lokalnej społeczności.

b) Czy widać zróżnicowania potrzeb między poszczególnymi gminami? Jakie i jak można na nie zareagować?

Na podstawie analizy danych z ankiet skierowanych do mieszkańców obszaru Doliny Karpia dotyczących realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2020 dla obszaru Doliny Karpia można stwierdzić, że potrzeby gmin Doliny Karpia są podobne i nie widać szczególnego zróżnicowania pomiędzy nimi. Ankietowani z poszczególnych gmin zgodnie wskazują, że środki finansowe LSR są właściwie ukierunkowane w kontekście potrzeb JST (w stopniu dobrym oraz bardzo dobrym 93,6%, w stopniu zadowalającym 2,1%), NGOS (w stopniu dobrym oraz bardzo dobrym 91,5%, w stopniu zadowalającym 4,3%), przedsiębiorców (w stopniu dobrym oraz bardzo dobrym 89,4%, w stopniu zadowalającym 8,5%), sektora rybackiego (w stopniu dobrym oraz bardzo dobrym 95,7%, w stopniu zadowalającym 2,1%).

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: Zmiany społeczno-gospodarcze zachodzące na obszarze Doliny Karpia mają niebagatelny wpływ na realizację LSR jednak na obecnym etapie nie wymaga ona aktualizacji w tym zakresie.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

5. Czy przyjęty system wskaźników dostarcza wszystkie potrzebne informacje niezbędne do określenia skuteczności interwencyjnej strategii?

Przyjęty w LSR system wskaźników dostarcza wszystkich niezbędnych informacji służących do określenia skuteczności interwencyjnej strategii.

Pytania uzupełniające:

a) Czy zbierane dane są wiarygodne, a źródła trafne?

Zbierane dane są wiarygodne, pochodzą z danych GUS lub z ankiet składanych przez beneficjentów i są porównywalne z wartościami wskaźników planowanymi we wnioskach o dofinansowanie. Z osiągniętych na koniec roku 2021 wartości wskaźników wynika, że LSR

jest realizowana w sposób prawidłowy, a wartość wskaźników została prawidłowo oszacowana.

	Jednostka miary	Wartość początkowa w 2015 roku	Stan na 31.12.2021	Wartość docelowa w 2023 roku	Źródło danych/sposób pomiaru
Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	Podmiot gospodarczy	814,1	971,4 (wzrost o 19,32%)	Wzrost o 2%	Dane BDL, GUS
Liczba osób korzystających z oferty turystyczno-kulturalnej na terenie LSR	Osoba (liczba)	57 748	80 345 (wzrost o 39,13%)	Wzrost o 10%	Wskaźnik zagregowany GUS, BDL: liczba uczestników imprez + liczba noclegów ogółem
% pozytywnych ocen bezpieczeństwa ekologicznego wód w badaniu ankietowym rybaków	Sztuka (liczba)	35%	90%	≥ 70%	Dane własne LGD na podstawie badania ankietowego

b) Jeśli nie to jakie zmiany można wprowadzić na tym etapie?

Nie ma konieczności wprowadzania zmian.

Ocena cząstkowa: Pozytywna

Podsumowanie: Przyjęty w LSR system wskaźników dostarcza wszystkich niezbędnych informacji służących do określenia skuteczności interwencyjnej strategii.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

6. Czy procedury naboru wyboru i realizacji projektów są przyjazne dla beneficjentów?

Procedury oceny i wyboru operacji są przejrzyste i czytelne dla wnioskodawców. Każdorazowo udzielając doradztwa wnioskodawcy informowani są m.in. o terminach oceny wniosków wynikających z procedur. Dotychczas wnioskodawcy nie zgłaszali żadnych zastrzeżeń dot. obowiązujących procedur oceny i wyboru operacji obowiązujących w LGD.

Pytania uzupełniające:

a) Jakie zmiany można wprowadzić w procedurach na tym etapie by podnieść ich użyteczność?

Obowiązujące procedury nie wymagają zmian.

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: Procedury oceny i wyboru operacji są przejrzyste i czytelne dla wnioskodawców.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

7. Czy w ramach wdrażania LSR stosowano zasadę partycypacji?

Zasada partycypacji stosowana była przede wszystkim podczas aktualizacji LSR, w zgodzie z Procedurą ustalania lub aktualizacji kryteriów wyboru operacji oraz Procedurą aktualizacji LSR. Zgodnie z nimi proces aktualizacji LSR polegał na:

- 1) Konsultacjach z Radą polegających na przesłaniu do Przewodniczącego Rady projektu aktualizacji LSR oraz wyznaczeniu terminu na ustosunkowanie się do tego projektu. Przewodniczący Rady konsultuje treść projektu aktualizacji LSR z Członkami Rady i w terminie wyznaczonym przez Zarząd przedstawia pisemne stanowisko Rady na ten temat.
- 2) Konsultacjach z Członkami LGD i lokalną społecznością polegających na:
 - a. konsultacjach elektronicznych - opublikowaniu na stronie internetowej LGD projektu aktualizacji LSR wraz z uzasadnieniem wprowadzanych zmian, z możliwością zgłaszania przez zainteresowane osoby drogą elektroniczną uwag do projektu
 - b. otwartej skrzynki - obowiązkowej dystrybucji (tradycyjnie lub e-mail) informacji o planowanej aktualizacji LSR wśród członków Stowarzyszenia Dolina Karpia oraz członków Grupy Roboczej ds. LSR uczestniczących w przygotowaniu strategii. Aktualizacja LSR dopiero po upływie co najmniej tygodniowego terminu na składanie uwag,
 - c. spotkaniu konsultacyjnym - przeprowadzeniu co najmniej jednego otwartego spotkania informacyjno - konsultacyjnego dotyczącego aktualizacji LSR – Zarząd podejmuje starania, by informacja o spotkaniu dotarła do przedstawicieli grup defaworyzowanych wskazanych w LSR,
 - d. wywiadach indywidualnych- wywiadach z liderami opinii i przedstawicielami poszczególnych grup docelowych, ze szczególnym uwzględnieniem grup defaworyzowanych na temat planowanej aktualizacji LSR.

W roku 2021 przeprowadzono poniższe działania w ramach aktualizacji kryteriów wyboru operacji i LSR:

Nazwa działania		Aktualizacja LSR w okresie kwiecień 2021	Uwagi	Aktualizacja LSR w okresie czerwiec 2021	Uwagi
Konsultacje z Radą		Posiedzenie – 23 styczeń	Opinia pozytywna	Posiedzenie – 26 czerwiec	Opinia pozytywna
Konsultacje z Członkami LGD i z społecznością lokalną	Konsultacje elektroniczne	Informacja na www – 19 kwietnia	Brak uwag	Informacja na www – 8 czerwca	Brak uwag
	Otwarta skrzynka	członkowie SDK (w tym rybacy), Rada, grupa robocza –	Brak uwag	członkowie SDK (w tym rybacy), Rada, grupa robocza – e-mail	Brak uwag

	e-mail				
Spotkania konsultacyjne	22 kwietnia – brak osób	Brak uwag		15 czerwiec – brak osób	Brak uwag
Wywiady indywidualne	5 osób	Brak uwag		5 osób	Brak uwag

Nazwa działania		Aktualizacja LSR w okresie sierpień 2021	Uwagi	Aktualizacja LSR w okresie grudzień 2021	Uwagi
Konsultacje z Radą		-	-	Posiedzenie – 26 czerwiec	Opinia pozytywna
Konsultacje z Członkami LGD i z społecznością lokalną	Konsultacje elektroniczne	Informacja na www – 12 sierpnia	Brak uwag	Informacja na www – 3 grudnia	Brak uwag
	Otwarta skrzynka	członkowie SDK (w tym rybacy), Rada, grupa robocza – e-mail	Brak uwag	członkowie SDK (w tym rybacy), Rada, grupa robocza – e-mail	Brak uwag
	Spotkania konsultacyjne	-	-	8 grudnia – brak osób	Brak uwag
	Wywiady indywidualne	-	-	5 osób	Brak uwag

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że w ramach wdrażania LSR stosowano zasadę partycypacji.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.